

Kalp Krizinde Trombolitik (Pıhtı Eritici) İlaç Uygulama İçin Aydınlatılmış Onam Formu

Bu onam formu size/hastanıza anlatılan işlemin “nasıl?”, “neden?” gerçekleştirilmek istendiğinin, bu “işlem gerçekleştirilmez ise hangi sonuçlara yol açabileceği”, “işlemin gerçekleştirilmesi sırasında ya da sonrasında hangi yan etki ya da istenmeyen olaylar olabileceği”, bu işlemin “alternatifinin olup olmadığı” konusunda sizi aydınlatmak için hazırlanmıştır. Bu formu okuyup, imzalayarak işlem konusunda aydınlatıldığınızı ve işlemin yapılmasına rıza gösterdiğinizi beyan etmekteyiz. Form içerisinde anlamadığınız noktaları doktorunuza sorabilirsiniz.

Bu formu okuyup anlayıp imzaladıktan sonra rızanızı geri çekmekte özgürsünüz.

TROMBOLİTİK TEDAVİ NEDİR VE NEDEN YAPILIR?

Kalbi besleyen damarlarda tıkanıklık durumlarında, tıkanıklığa sebep olan pıhtının eritilmesi amacıyla ilaç verilmesidir. Kalp krizi geçiren hastalarda pıhtı eritici tedavi, tıkalı koroner damarın açılması için yapılır. İlaç ne kadar kısa sürede verilmeye başlanırsa kalpte oluşacak hasar daha az olacak ve hastanın hayatta kalma şansı o kadar artacaktır.

BU İŞLEM KİM TARAFINDAN, NEREDE VE NASIL YAPILIR, TAHMİNİ SÜRESİ NEDİR?BU İŞLEM NASIL YAPILIR?

Tedaviniz trombolitik tedavi konusunda deneyimli bir hekim veya hekim gözetiminde hemşire tarafından, acil servis içinde monitörlü gözlem biriminde veya yoğun bakım içerisinde uygulanacaktır. Uygulamanın süresi kullanılan ilaca göre en fazla 60 dakika sürmektedir. Bu işlem şu şekilde yapılır:

1. Hastada pıhtı eritici tedaviye engel durumlar doktorunuz tarafından sorgulanır, eğer engel bir durum yoksa ilaç olabildiğince çabuk uygulanmalıdır.
2. Hastanın yaşamsal bulguları monitöre bağlı olarak izlenir, damar yolu açılır, gereken hastalara oksijen verilir.
3. Pıhtı eritici ilaç koldaki damardan verilir.
4. Bu sırada hastanın bilinci açıktır, hayati bulguları yakından takip edilir, sık aralıklarla hastaya kalp radyografisi çekilir.

BU İŞLEMİN BEKLENEN FAYDALARI NELERDİR?

İlaç ne kadar kısa sürede (özellikle ilk 2-3 saat) verilmeye başlanırsa kalpte oluşacak hasar daha az olacak ve hastanın hayatta kalma şansı o kadar artacaktır. Ayrıca göğüs ağrınız, nefes darlığınız veya hastaneye başvurma şikayetinizde azalma beklenmektedir.

BU İŞLEME BAĞLI GELİŞEBİLECEK İSTENMEYEN ETKİLER NELERDİR?

1. Alerjik reaksiyonlar, baş ağrısı, kas ağrısı, bulantı-kusma, ritim bozuklukları, tansiyon düşüklüğü görülebilir.
2. Ciltte ve iğne giriş yerlerinde hafif kanamalar olabilir.

BU İŞLEMİN RİSKLERİ NELERDİR?

1. İlaç verilmesi sırasında veya sonrasında beyin kanaması, buna bağlı felç hatta ölüm gelişebilir. Beyin kanama riski hastanın yaşı, vücut ağırlığı, kan basıncı, pıhtı eritici ilacın cinsine bağlı olarak %0.25-%2.5 arasında değişmektedir.
2. Mide kanaması, idrar yollarından veya vücudun başka bölgelerinden (karın içine, barsaklara, akciğerlere, kalbe, yara veya varsa dikiş yerlerinde kanamalar, burun, dişeti kanamaları gibi) kanamalara yol açabilir. Bu kanamaların tedavisi için başka ilaçlara, kan nakline ve cerrahi işlemlere ihtiyaç olabilir.

Yukarıda bahsedilen tüm risklere rağmen, doktorunuz bu girişimin sizin/hastanızın yararın(ız)a olacağını bu yüzden girişimin yapılması gerektiğini düşünmektedir.

BU İŞLEMİN YAPILMAMASI DURUMUNDA GELİŞEBİLECEK DURUMLAR NELERDİR?

Zamanında uygulanan pıhtı eritici tedavi (şikayetlerin başlanmasından sonraki ilk 70 dakika içinde) kalp krizinden ölüm riskini %75 oranında azaltır. Tedavi verilmezse kalbin çalışması bozulabilir veya tamamen durarak ölüme yol açabilir.

BU İŞLEMİN ALTERNATİFLERİ VAR MIDIR?

Kalp anjiyografisi yapılarak damarın balonla veya stent ile açılması mümkündür. Ancak bu girişimi gerçekleştirmek için gereken ideal süre en fazla 90 dakikadır. İşlemi gerçekleştirecek ekibin her zaman hastanede hazır bulunmaması nedeniyle, ekibin oluşturulması için gereken süre tedavide gecikmeye ve başarı şansında azalmaya yol açabilir.

KULLANILACAK İLAÇLARIN ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Pıhtı eritmek amacıyla kullanılan trombolitik ilaçlar; doku plazminojen aktivatörü, tenekteplaz, streptokinaz ve anistreptokinazdır. Aşağıdaki durumlarda işlem kesinlikle uygulanamaz:

- Herhangi bir zamanda beyin kanamasına bağlı inme veya sebebi bilinmeyen inme
- Son altı ay içinde damar tıkanıklığına bağlı inme
- Santral sinir sistemi hasarı veya tümörleri
- Son 3 hafta içinde ciddi travma, cerrahi girişim veya kafa yaralanması geçiren hastalar
- Son 1 ay içinde sindirim sistemi kanaması geçiren hastalar
- Bilinen kanama riski olan hastalar
- Aort diseksiyonu

Aşağıdaki durumlarda işlem ancak kritik hastalarda doktorunuzun tavsiyesi ile uygulanabilir:

- Son 6 ay içinde geçici beyin damarı tıkanıklığı atağı geçiren hastalar
- Ağızdan kan sulandırıcı ilaç kullanan hastalar
- Gebelik sonrası birinci hafta içinde olanlar
- Baskıyla kanama durdurulması mümkün olmayan ponksiyonlar
- Travmatik kalp masajı yapılan hastalar
- Tedaviye dirençli yüksek tansiyonu olan hastalar (büyük tansiyonu 180 mmHg üzerinde)
- İlerlemiş karaciğer hastalığı olanlar
- İnfektif endokardit (kalp kasının iltihabı) olan hastalar
- Aktif mide ülseri olan hastalar

HASTANIN SAĞLIĞI İÇİN KRİTİK OLAN YAŞAM TARZI ÖNERİLERİ NELERDİR?

Taburculuk sonrası mutlaka bir kalp rehabilitasyonu programına dahil olunuz. Bu, hem ilaç tedavisine uyumunuzu sağlayacak hem de yaşam tarzınızda olumlu değişiklikler yapacaktır. Sigara içiyorsanız bırakmalısınız, düzenli, programlı hafif egzersizler yapabilirsiniz. Zaman içinde fiziksel aktivite düzeyiniz kademeli olarak artacaktır. Bir diyet programına dahil olmaya çalışınız.

GEREKTİĞİNDE AYNI KONUDA TIBBİ YARDIMA NASIL ULAŞABİLİRSİNİZ?

Acil durumlarda 112 acil sağlık hizmetlerinden faydalanabilirsiniz. Diğer konularda aile hekiminizden veya size tedavi uygulayan uzman hekiminize başvurabilirsiniz.

Bu bilgilendirme ve rıza formunu okudum / yakınım bana okudu. Doktorum, önerilen işlemi, işlemin risklerini ve işlemi yaptırmadığım takdirde karşılaştığım riskleri; ayrıca bu işlemin sonuçlarının başarılı olamayabileceğini bana anlattı. Tüm anlatılanları anladım. Bu tıbbi işlem konusunda soru sorabilmem ve karar verebilmem için yeterli süre tanındı ve bana iş bu hasta onam formundan bir nüsha verildi. Bu bilgiler ışığında bana / yakınıma bu tedavinin / işlemin uygulanmasını hiçbir baskı altında kalmadan kendi irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Lütfen kendi el yazınızla "2 sayfadan oluşan bu onam formunu okudum, anladım ve kabul ediyorum" yazınız ve imzalayınız.

İşbu Form yukarıdaki ve aşağıdaki boşluklar doldurulduktan sonra imzalanmıştır.

	Adı-Soyadı	Tarih-Saat	İmza
Hasta / Hasta Yakını			
Doktor			
Tanıklık eden			

Notlar:

1. Hasta 18 yaşından küçükse, bilinci kapalıysa ya da imza yetkisi yoksa onay vekili tarafından verilir.
2. Bu form 2 nüsha doldurulur, bir nüsha hastada / yakınında kalır.
3. Bu aydınlatılmış onam formu asgari bilgileri içermekte olup, üzerinde gereksinimlere göre değişiklikler yapılabilir.